

Primjer broj 3- Stalna sredstva

Izvod iz kontnog okvira:¹

Klasa 0: Neuplaćeni upisani kapital i Stalna imovina

00-Neuplaćeni upisani kapital

01-Nematerijalna imovina

010-Ulaganja u razvoj

011- Koncecije, patenti, licence i slična prava

012- Goodwill

014-Ostala nematerijalna ulaganja

015-Nematerijalna ulaganja u pripremi

016-Avansi za nematerijalna ulaganja

02-Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva

020-Zemljište

021 Šume i višegodišnji zasadi

022-Građevinski objekti

023-Postrojenja i oprema

024-Investicione nekretnine

025-Osnovno stado

026-Ostale nekretnine, postrojenja i oprema

027-Nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi

028-Avansi za nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva

029-Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi

03-Dugoročni finansijski plasmani

030-Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica

031-Učešće u kapitala pridruženih pravnih lica

032-Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica i druge HOV raspoložive za prodaju

033-Dugoročni krediti matičnim, zavisnim i ostalim povezanim licima

034-Dugoročni krediti u zemlji

035-Dugoročni krediti u inostranstvu

036-HOV koje se drže do dospijea

038-Ostali dugoročni finansijski plasmani

039- Ispravka vrijednosti dugoročnih finansijskih plasmana

04-Stalna sredstva namijenjena prodaji

---

¹ Kontni okvir za privredna društva i druga pravna lica, Sl.CG,br.5,2011, str.100

3-1: a) Na osnovu sljedećih podataka o stanju na računima glavne knjige preduzeće „XYZ“ sastaviti Bilans stanja na dan 01.01.: Tekući račun 15.000€, Građevinski objekti 20.000€, Ispravka vrijednosti građevinskih objekata 5.000€, Osnovni kapital 25.000€, Dobavljači 5.000€;

b) Otvorite poslovne knjige a zatim hronološki i sistematski proknjižiti sljedeće poslovne transakcije uvažavajući pretpostavku da je u svim ulaznim fakturama iskazan PDV obračunat po opštoj stopi.

1. Preduzeće posjeduje pogon za proizvodnju sladoleda, a u cilju racionalizacije proizvodnih linija odlučeno je da se kupi patent od privrednog subjekta d.o.o. „Ice“. Primljen je račun za kupovinu patenta na iznos 121.000, od toga PDV iznosi 21.000€. Za registraciju patenta plaćena je taksa u iznosu od 1.500€ (izvod). Korisni vijek patenta je 5 godina..
2. Izvršena je uplata na ime dugoročne kaucije za zakup, u iznosu od 3.000 (izvod, ugovor).
3. a) Kupljena je mašina za rad, čija je kupovna vrijednost po fakturi dobavljača 500€. Primili smo račun od autoprevoznika za usluge prevoza date mašine. Troškovi prevoza iznose 100€. Mašina je stavljena u upotrebu prema zapisniku stručne komisije i odluci nadležnog organa;
b) Kupljeno je zemljište čija je nabavna vrijednost po fakturi 8.000€. Preduzeće nije definisalo namjenu ovog zemljišta.
4. Prema ugovoru kupljena je korišćena mašina, čija je istorijska nabavna vrijednost 15.000€. Dobavljač je ispostavio fakturu sa PDV-om. Kupovna (fakturna) vrijednost mašine je 9.000€. Sredstvo je stavljeno u upotrebu prema komisijskom zapisniku.
5. Po fakturi ino-dobavljača (dobavljača u inostranstvu) kupljena je mašina čija je fakturna vrijednost 3.000€. Uvozna carina, po carinskoj deklaraciji je 800€, a iznos PDV je obračunat po opštoj stopi. Izmirene su obaveze prema Upravi carina (izvod). Autoprevoznik je poslao fakturu sa PDV-om za troškove prevoza uvezene mašine. Troškovi prevoza su 100€. Mašinu je potrebno montirati.
6. Od drugog preduzeća dobijen je sistem za hlađenje, čija je nabavna vrijednost 12.000€, otpisana vrijednost 1.200€, uz preuzimanje obaveze vraćanja neotplaćenog kredita u iznosu od 5.000€ (ugovor). Prema komisijskom zapisniku sredstvo je stavljeno u upotrebu.
7. Preduzeće je angažovalo građevinsku firmu da izvrši zamjenu podne površine u građevinskom (skladišnom) prostoru. Po izvođenju radova pristigla je faktura na 121.000€, PDV je 21.000€

3-2: Prenesite data stanja na relevantne račune glavne knjige, a zatim hronološki i sistematski proknjižiti sljedeće promjene u trgovinskom preduzeću „X“, ako je stanje na relevantnim računima glavne knjige sljedeće: tekući račun 17.000€, građevinski objekti 30.000€, ispravka vrijednosti građevinskog objekta 10.000€

1. Sklapamo ugovor sa građevinskim preduzeće "Rad" o izgradnji upravne zgrade. Predračunska vrijednost iznosi 5.000€. Finansiranje se vrši iz sopstvenih izvora. U skladu sa odredbama ugovora, izvođaču radova je isplaćen avans² u iznosu od 2.800€ za početak

---

² Poreski obveznik je dužan izdati račun za svako predplaćanje (avans) koje primi prije izvršenog prometa proizvoda, u slučaju kada promet i plaćanje prometa **se ne izvrše u istom poreskom periodu**. Kod avansa, poreska obaveza nastaje na dan prijema avansa, nezavisno da li je izvršena isporuka proizvoda ili usluga. PDV se obračunava primjenom preračunate stope. Preračunata stopa se primjenjuje kada se iz naknade u koju je sadržan PDV po stopi od 21% ili 7% mora izračunati iznos PDV. Obrazac za izračunavanje preračunate stope je: *propisana stopa*

gradnje (izvod poslovne banke i avansna faktura). Početak radova je zakazan za idući mjesec.

2. Od izvođača radova primljena je I privremena obračunska situacija na iznos 3.388€. Vrijednost realizovanih radova je 2.800€. Obracunati PDV po opštoj stopi.³
3. Obavezu prema izvođaču radova, na osnovu I privremene obračunske situacije, preduzeće je isplatilo preko tekućeg računa po odbitku datog avansa.(izvod)
4. Primljena je II privremena obračunska situacija. Ukupna vrijednost realizovanih radova je 3.500€, a PDV je obračunat po opštoj stopi.
5. Primljena je konačna obračunska situacija. Ukupna vrijednost završenih radova je 5.000€, a PDV je obračunat po opštoj stopi. Stručna komisija je izvršila tehnički prijem objekta i objekat je stavljen u upotrebu.

3-3: Proizvodno preduzeće "BB" ima na dan 30.06. tekuće godine sljedeće stanje na relevantnim računima glavne knjige: Oprema 26.000€, Tekući račun 33.400, Osnovni kapital 82.000€, Ispravka vrijednosti opreme 12.500€, Dobavljači 4.900€, Dugoročni krediti 3.000€. Investicije u toku (izgradnja građevinskog objekta) 3.000€, Građevinski objekti 150.000€, Ispravka vrijednosti građevinski objekata 60.000€

Prenijeti dato stanje na račune glavne knjige, a zatim hronološki i sistematski proknjižiti sljedeće poslovne promjene :

1. Preduzeće je prodalo mašinu u iznosu od 1.500€ (prodajna vrijednost mašine). Nabavna vrijednost sredstva je 2.000€, a otpisana 1.000€. Poslali smo fakturu kupcu sa obračunatom opštom stopom PDV-a.
2. Prema odluci nadležnog organa rashoduje se mašina čija je nabavna vrijednost 1.000€ a otpisana 800€. Obračunati PDV po opštoj stopi.
3. Prema fakturi autoprevoznika koji nije u sistemu PDV-a, troškovi autoprevoznika kupljene dizalice (veza promjena 3) su 100€. Faktura je izdata bez PDV. Prema komisijском zapisniku stavili smo kupljenu dizalicu u upotrebu.
4. Donijeta je odluka da se rekonstruiše zgrada zamijenom krovne konstrukcije i instalacija čime će se produžiti vijek trajanja zgrade. Nabavna vrijednost zgrade je 30.000€ . Otpisana vrijednost iznosi 10.000€. Procijenjeno je da je vrijednost krova i instalacija u vrijednosti objekta 7.000€ i da je njihovo stanje takvo da se mogu smatrati 100% otpisanim. Po završetku radova isporučena je prva i ujedno konačna obračunska situacija na iznos 10.000€. PDV obračunati po opštoj stopi. Na osnovu komisijского zapisnika objekat je stavljen u upotrebu.
5. Preduzeće je primilo fakturu bez PDV za kupljenu zgradu-magacin, koji je sagrađen 1989. godine na iznos 70.000€. Prema kupoprodajnom ugovoru vrijednost zgrade je 40.000€, a zemljišta 30.000€;
b) Poreska uprava je izvršila procjenu vrijednosti zgrade- magacina na iznos 40.000€, s zemljišta na iznos 35.000€. Odredila je porez na promet nepokretnosti u iznosu od 1.200€ za zgradu-magacin i 1.050€ na zemljište (rješenje nadležnog poreskog organa);
c) Poslovna zgrada je stavljena u upotrebu (komisijски zapisnik.

PDV*100/100+propisana stopa PDV tj. za iznos PDV od 21% preračunata stopa je 17,355%, a za iznos od 7% iznos preračunate stope je 6,54%.

³ Prilikom izdavanja računa

6. Preduzeće je angažovalo građevinsku firmu da izvrši farbanje poslovnih prostorija. Usluge farbanja po fakturi iznose 460€. PDV je obračunat po opštoj stopi.

3-4: Na osnovu datih podataka na računima glavne knjige odgovorite na sljedeća pitanja:

- a) Koliko iznosi vrijednost stalne imovine?
 b) Koliko iznosi vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme u upotrebi?
 c) Koliko iznosi vrijednost obrtno imovine?

D	Investicije u toku	P
	20000	15000
	8000	

D	Oprema	P
10000	16000	
25000		
15000		

D	ispravka opreme	vrijednosti	P
	10000	6000	
		8000	
		3000	

D	Dati avansi za građ. objekte	P
	3000	

D	Dati avansi za nabavku robe	P
	900	